

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

254

Vragen van de leden **Oosenbrug** en **Recourt** (beiden PvdA) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *het bericht dat het openbaar ministerie toegang tot versleutelde informatie wil* (ingezonden 29 augustus 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 24 oktober 2016). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 107.

Vraag 1

Kent u de berichten «OM: versleutelde diensten als WhatsApp steeds groter probleem»¹ en «Wat wil het openbaar ministerie precies met versleuteling?»² Kent u het twitterbericht van de officier van Justitie Egberts³ en herinnert u zich het kabinetstandpunt over versleuteling?⁴

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3

Deelt u de mening dat «end-to-end versleuteling» van gegevens nodig is om burgers en bedrijven veilig te laten communiceren via internet, WhatsApp of andere vergelijkbare diensten? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? Deelt u de mening dat het toevoegen van extra encryptiesleutels of juist het moeten afstaan van encryptiesleutels ten einde berichten die met end-to-end encryptie zijn versleuteld alsnog te kunnen lezen te grote risico's voor de veiligheid van het internet met zich meebrengen en dus onwenselijk zijn? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2, 3

De mening van het kabinet over versleuteling is weergegeven in het kabinetsstandpunt van 4 januari 2016. Dit standpunt is sindsdien niet veranderd.

¹ <http://nos.nl/artikel/2127446-om-versleutelde-diensten-als-whatsapp-steeds-groter-probleem.html>

² <https://bof.nl/2016/08/23/wat-wil-het-openbaar-ministerie-precies-met-versleuteling/>

³ <https://twitter.com/MartijnEgberts1/status/767751183305940993>

⁴ Kamerstuk 26 643, nr. 383, brief van de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Economische Zaken, 4 januari 2016.

Vraag 4

Welke Europese landen, anders dan Frankrijk en Duitsland, zijn van mening dat er beperkende maatregelen ten aanzien van de ontwikkeling, de beschikbaarheid en het gebruik van encryptie moeten komen?

Antwoord 4

Tijdens de Informele JBZ raad van 7 en 8 juni is er tijdens de lunch gesproken over encryptie, waarbij het Nederlandse standpunt is ingebracht. Over onze inbreng en die van andere landen bent u in het verslag van de informele JBZ⁵ reeds geïnformeerd.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het niet wenselijk is om beperkende maatregelen te nemen of af te spreken ten aanzien van de ontwikkeling, de beschikbaarheid en het gebruik van encryptie binnen Nederland? Zo ja, waarom? En zo ja, wilt u dit standpunt in internationale context bijvoorbeeld in het verband van de JBZ-raad uitdragen? Zo nee, waarom niet en hoe verhoudt zich dat tot het genoemde kabinetsstandpunt?

Antwoord 5

Voor de mening van het kabinet over beperkende maatregelen binnen Nederland verwijs ik u naar het antwoord op vragen 2 en 3 en het kabinetsstandpunt van 4 januari 2016. In internationale contacten en fora worden dit standpunt en de afwegingen die daaraan ten grondslag liggen actief uitgedragen. Hiertoe is onder meer het kabinetsstandpunt van 4 januari 2016 vertaald naar het Engels om verdere verspreiding te faciliteren.

Vraag 6

Op welke manier wil het openbaar ministerie concreet invulling geven aan de wens dat het «het liefste zou willen dat er een mogelijkheid is om een bedrijf te vragen die [versleutelde] informatie beschikbaar te stellen»? Wat bedoelde de officier van justitie concreet toen hij in het genoemde twitterbericht suggereerde dat hij wellicht een niet eenvoudige oplossing had om zonder de versleuteling aan te tasten toch aan versleutelde informatie te kunnen komen?

Antwoord 6

In het interview met de NOS heeft het openbaar ministerie gezegd dat het voor het oplossen van ernstige misdrijven belangrijk kan zijn dat politie en justitie toegang krijgen tot gegevens in niet versleutelde vorm. Het OM is hierbij deels afhankelijk van de samenwerking met aanbieders van ICT-producten en -diensten. Desgevraagd heeft de geïnterviewde officier van justitie aangegeven dat het openbaar ministerie het liefst ziet dat de voor de opsporing en vervolging noodzakelijke informatie wordt verkregen via het bedrijf dat het communicatiemiddel aanbiedt, uiteraard met inachtneming van ieders rol en verantwoordelijkheden, met inachtneming van de wettelijke kaders en zonder encryptie in zijn algemeenheid te verzwakken.

Vraag 7

Wat is uw mening over de concrete wensen van het openbaar ministerie? Bent u voornemens daar aan tegemoet te komen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Ik onderschrijf het belang van rechtmatige toegang tot niet-versleutelde informatie ten behoeve van de opsporing. Ik wijs in dit verband ook op de indiening van het wetsvoorstel Computercriminaliteit III bij uw Kamer. Ook wijs ik op de instemming van de JBZ-Raad tijdens het Nederlandse voorzitterschap van de Raad van de EU met een tweetal Raadsconclusies ter verbetering van de bestrijding van criminele activiteiten in cyberspace en de oprichting van het Europees Justitieel Cybercrime Netwerk (brief van 27 juni 2016, TK, vergaderjaar 2015–2016, Kamerstuk 32 317, nr. GP). Daarnaast kan overleg met private partijen in bepaalde gevallen behulpzaam zijn.

⁵ Kamerstuk 32 317, nr. 438